«Халық» сақтандыру компаниясы» АҚ
Директорлар кеңесінің шешімімен
бекітілді
2022 жылғы «09» қыркүйектегі
№ 220 хаттама

«Халық» сақтандыру компаниясы» АҚ-та
Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін
міндетті сақтандыру ережесі

1. Жалпы ережелер

1. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандырудың осы ережесі (бұдан әрі мәтін бойынша – Ереже) Қазақстан Республикасының «Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру туралы» Заңына (бұдан әрі мәтін бойынша – Заң) сәйкес әзірленді және аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыруға байланысты туындайтын қоғамдық қатынастарды реттейді және оны жүргізудің құқықтық, экономикалық және ұйымдық негіздерін белгілейді, сондай-ақ аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу, оны қолдау және орындау барысында туындайтын қатынастарды реттейді.

2. Осы Ережеде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) **аудиторлық ұйымның азаматтық-құқықтық жауапкершілігі** – аудитті өткізу кезінде аудиттеу субъектілеріне келтірілген мүліктік зиянды аудиторлық ұйымның Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарында белгіленген өтеу міндеті;

2) **аудиттеу субъектісі** – аудиторлық ұйыммен аудит жүргізуге шарт жасасқан заңды тұлға;

3) **Пайда алушы** – осы Ережеге сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын тұлға;

4) **сақтандыру жағдайы** – басталуына орай аудиторлық ұйымның азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Сақтанушыға (Пайда алушыға) сақтандыру төлемін жүзеге асыруды көздейтін оқиға;

5) **сақтандыру омбудсманы** – «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сақтандыру нарығына қатысушылар арасындағы келіспеушіліктерді реттеуді жүзеге асыратын, өз қызметінде тәуелсіз жеке тұлға;

6) **сақтандыру сомасы** – сақтандыру объектісі сақтандырылған және сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақша сомасы;

7) **сақтандыру сыйлықақысы** – Сақтанушы Сақтандырушыға соңғысы аудиторлық ұйымның азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде Сақтанушыға (Пайда алушыға) сақтандыру төлемін жасауға міндеттемелер қабылдағаны үшін төлеуге міндетті ақша сомасы;

8) **сақтандыру төлемі** – Сақтандырушы сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушыға (Пайда алушыға) сақтандыру сомасы шегінде төлейтін ақша сомасы;

9) **Сақтандырушы** – сақтандыру ұйымы ретінде тіркелген және сақтандыру қызметін жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар, сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтанушыға немесе пайдасына шарт жасалған өзге тұлғаға (Пайда алушыға) шартта белгіленген сақтандыру сомасы шегінде сақтандыру төлемін жасауға міндетті «Халық» сақтандыру компаниясы» Қазақстан Халық банкінің еншілес ұйымы» акционерлік қоғамы;

10) **Сақтанушы** – Сақтандырушымен аудиторлық ұйымның азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан аудиторлық ұйым;

11) **франшиза** – Сақтандырушыны белгілі бір мөлшерден аспайтын зиянды өтеуден босату.

2. Сақтандыру объектісі

3. Аудиторлық ұйымның Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарында белгіленген, аудитті өткізу кезінде аудиттеу субъектілеріне келтірілген мүліктік зиянды өтеу міндетіне байланысты мүліктік мүддесі аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру (бұдан әрі - аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру) объектісі болып табылады.

3. Азаматтық-құқықтық жауапкершілігі міндетті сақтандырылуға жататын тұлғалар

4. Аудиторлық қызметті Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен аудиторлық қызметті жүзеге асыруға арналған лицензия алған аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігі міндетті сақтандырылуға жатады.

5. Аудиторлық ұйымның кәсіби қызметті жүзеге асыруға байланысты өзінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігіне ерікті сақтандыру шартын жасасуы оны аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу жөніндегі міндеттен босатпайды.

4. Сақтандыру шарты. Оны жасасу тәртібі

6. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру Заңға және Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне сәйкес Сақтандырушы мен Сақтанушы арасында аудитті өткізу кезінде мүліктік мүдделеріне зиян келтірілуі мүмкін аудиттеу субъектісінің пайдасына жасалатын шарттың негізінде жүзеге асырылады.

7. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында, Сақтанушының аудитті өткізу кезінде аудиттеу субъектілеріне келтірілген зиян салдарынан туындаған міндеттемелер бойынша, моральдық шығынды, ала алмаған пайданы өтеуді және тұрақсыздық айыбын төлеуді қоспағанда, сақтандыру төлемін жүзеге асыру көзделеді.

8. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты міндетті сақтандырудың осы түрі бойынша қызметті жүзеге асыру құқығына лицензиясы бар Сақтандырушымен ғана жасалуға тиіс. Аталған Сақтандырушы үшін мұндай шартты жасасу Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген жағдайларды қоспағанда, міндетті болып табылады.

9. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Сақтандырушының сақтандыру полисін электрондық нысанда ресімдеуі арқылы жасалады.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында көрсетілуге тиісті талаптардың толық болмағаны үшін Сақтандырушы жауапты болады. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша оның жекелеген талаптарының толық болмауы салдарынан дау туындаған жағдайда, дау Сақтанушының пайдасына шешіледі.

10. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Сақтанушының қалауы бойынша Сақтандырушыға жазбаша өтініш жасау не Сақтанушы мен Сақтандырушы арасында Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып электрондық нысанда ақпарат алмасу арқылы жасалуы мүмкін.

11. Егер аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Сақтанушының немесе аудиттеу субъектісінің жағдайын осы Ережеде көзделгенмен салыстырғанда нашарлататын талаптармен жасалса, онда сақтандыру жағдайы басталған кезде Сақтандырушы Сақтанушы мен аудиттеу субъектісінің алдында осы Ережеде белгіленген талаптар бойынша міндетті болады.

5-тараудың 01.01.2024 ж. дейін қолданылатын редакциясы

5. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасу кезінде Сақтандырушыға және интернет-ресурстарға қойылатын талаптар

12. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасу кезінде Сақтандырушының интернет-ресурсы Сақтанушы (Пайда алушы) мен Сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстар алмасу үшін пайдаланылады.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасу үшін өтініш беру кезінде Сақтанушыдан мамандандырылған бағдарламалық қамтылымды пайдалану талап етілмейді.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын электрондық нысанда жасасу үшін пайдаланылатын сақтандыру ұйымдарының интернет-ресурстарының тізбесі дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның интернет-ресурсында орналастырылады.

13. Сақтанушы (Пайда алушы) мен Сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

14. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып жасасу кезінде Сақтандырушы:

1) Сақтанушыға аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу не оны жасасудан бас тарту (бас тарту себептерін көрсете отырып) туралы хабарламаны электрондық хабар түрінде дереу жөнелтуді;

2) Сақтанушының аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жөніндегі ақпаратты дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның ақпараттық жүйесі арқылы тексеру мүмкіндігін;

3) Сақтанушы үшін Сақтандырушының интернет-ресурсына тәулік бойы қолжетімділікті қамтамасыз ете отырып, аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда сақтауды;

4) Сақтанушыға (Пайда алушыға):

- мәліметтерді өзгерту, аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын қайта ресімдеу;
- аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату;
- сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар ету;
- келтірілген зиян мөлшерін бағалауды жүргізу;
- сақтандыру төлемін алу үшін қажет ақпаратты (өтініштер, хабарламалар және (немесе) өзге де құжаттар, мәліметтер) электрондық нысанда жасау және Сақтандырушыға жөнелту мүмкіндігін қамтамасыз етуге міндетті.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу туралы хабарлама дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымнан жіберіледі.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу туралы хабарламаның тәртібі мен мазмұнына қойылатын талаптарды уәкілетті орган айқындайды.

15. Егер аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып жасасу кезінде, осы сақтандыру шарты Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеген жағдайда, бірінші сақтандыру жарнасын) төлеген күннен бастап Сақтанушымен Сақтандырушы ұсынған талаптарда жасалды деп есептеледі.

16. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып жасасу кезінде Сақтанушы Заңда көзделген сақтандыру талаптарымен танысқаннан кейін сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеген жағдайда, бірінші сақтандыру жарнасын) төлейді, сол арқылы өзіне ұсынылған талаптарда осы қосылу шартын жасасуға өзінің келісетінін растайды.

17. Сақтандырушы аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып жасасу мүмкіндігін тәулік бойы қамтамасыз етеді.

18. Сақтандыру агенттерінің Сақтанушы мен Сақтандырушы арасындағы ақпараттық өзара іс-қимыл арқылы электрондық нысанда сақтандыру шарттарын жасасуға арналған сақтандыру ұйымдарының ақпараттық жүйелерін пайдаланып аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын жасасу жөніндегі қызметіне жол берілмейді.

5-тараудың 01.01.2024 ж. кейін қолданылатын редакциясы

5. Аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасу кезінде Сақтандырушыға және интернет-ресурстарға қойылатын талаптар

12. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасу кезінде Сақтандырушының интернет-ресурсы Сақтанушы (Пайда алушы) мен Сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстар алмасу үшін пайдаланылады.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда жасасу үшін өтініш беру кезінде Сақтанушыдан мамандандырылған бағдарламалық қамтылымды пайдалану талап етілмейді.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын электрондық нысанда жасасу үшін пайдаланылатын сақтандыру ұйымдарының интернет-ресурстарының тізбесі дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның интернет-ресурсында орналастырылады.

13. Сақтанушы (Пайда алушы) мен Сақтандырушы арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу тәртібі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

14. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып жасасу кезінде Сақтандырушы:

1) Сақтанушыға аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу не оны жасасудан бас тарту (бас тарту себептерін көрсете отырып) туралы хабарламаны электрондық хабар түрінде дереу жөнелтуді;

2) Сақтанушының аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты жөніндегі ақпаратты дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымның ақпараттық жүйесі арқылы тексеру мүмкіндігін;

3) Сақтанушы үшін Сақтандырушының интернет-ресурсына тәулік бойы қолжетімділікті қамтамасыз ете отырып, аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын электрондық нысанда сақтауды;

4) Сақтанушыға (Пайда алушыға):

- мәліметтерді өзгерту, аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын қайта ресімдеу;
- аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату;
- сақтандыру жағдайының басталғаны туралы хабардар ету;
- келтірілген зиян мөлшерін бағалауды жүргізу;
- сақтандыру төлемін алу үшін қажет ақпаратты (өтініштер, хабарламалар және (немесе) өзге де құжаттар, мәліметтер) электрондық нысанда жасау және Сақтандырушыға жөнелту мүмкіндігін қамтамасыз етуге міндетті.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу туралы хабарлама дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымнан жіберіледі.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу туралы хабарламаның тәртібі мен мазмұнына қойылатын талаптарды уәкілетті орган айқындайды.

15. Егер аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып жасасу кезінде, осы сақтандыру шарты Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеген жағдайда, бірінші сақтандыру

жарнасын) төлеген күннен бастап Сақтанушымен Сақтандырушы ұсынған талаптарда жасалды деп есептеледі.

16. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып жасасу кезінде Сақтанушы Заңда көзделген сақтандыру талаптарымен танысқаннан кейін сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру сыйлықақысын бөліп төлеген жағдайда, бірінші сақтандыру жарнасын) төлейді, сол арқылы өзіне ұсынылған талаптарда осы қосылу шартын жасасуға өзінің келісетінін растайды.

17. Сақтандырушы аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын Сақтандырушының интернет-ресурсын пайдалана отырып жасасу мүмкіндігін тәулік бойы қамтамасыз етеді.

18. Сақтандыру агенттерінің аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарттарын жасасу жөніндегі қызметіне жол берілмейді.

6. Сақтандыру шартының қолданысы

19. Егер аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, онда ол Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеген, ал оны мерзімін ұзартып төлеген кезде – бірінші сақтандыру жарнасын төлеген кезден бастап күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

20. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты күшіне енгізілген күннен бастап он екі ай мерзімге жасалады.

Сақтандыру қорғанысының қолданылу кезеңі аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылу мерзімімен сәйкес келеді.

21. Егер аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылуы Қазақстан Республикасының аумағымен шектеледі.

22. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты мынадай жағдайларда:

1) шарттың қолданылу мерзімі аяқталғанда;
2) шарт мерзімінен бұрын тоқтатылғанда;
3) Сақтандырушы сақтандыру төлемін (сақтандыру төлемдерін) аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасы мөлшерінде жүзеге асырғанда өзінің қолданылуын тоқтатады.

23. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарында белгіленген тәртіппен және жағдайларда мерзімінен бұрын тоқтатылады.

24. Егер аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтату оның талаптарын орындамаған Сақтандырушының кінәсінен туындаса, соңғысы Сақтанушыға ол төлеген сақтандыру сыйлықақысын не сақтандыру жарналарын толық қайтаруға міндетті.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын мерзімінен бұрын тоқтатудың өзге жағдайларында Сақтандырушының сақтандыру сыйлықақысының бір бөлігін сақтандырудың қолданылуы ішіндегі уақытқа барабар алуға құқығы бар.

25. Сақтанушы аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан бас тартқан жағдайда, Сақтанушы-жеке тұлға аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан шартынан ол жасалған күннен бастап күнтізбелік 14 (он төрт) күн ішінде бас тартқан жағдайларды қоспағанда, сақтандыру сыйлықақысы (сақтандыру жарналары) қайтарылмайды, бұл жағдайда Сақтандырушы Сақтанушыға-жеке тұлғаға алған (алынған) сақтандыру сыйлықақысынан объектілер иелерінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын бұзуға байланысты он пайызы мөлшерінде шығасыларды шегеріп, алған (алынған) сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) (сақтандыру жарналары) сақтандыру қолданылған уақытқа сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарналарының) бір бөлігін пропорционалды түрде қайтаруға міндетті.

26. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жарамсыз деп танудың талаптары, негіздері және салдары Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарына сәйкес айқындалады.

7. Сақтанушының құқықтары мен міндеттері

27. Сақтанушы:

1) Сақтандырушыдан аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандырудың талаптарын, аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап етуге;

2) сақтандыру төлемін Заңда және осы Ережеде көзделген тәртіппен және жағдайларда алуға;

3) Сақтандырушы (оның ішінде Сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы) жүргізген, келтірілген зиянның мөлшерін бағалау нәтижелерімен және сақтандыру төлемі мөлшерінің есеп-қисаптарымен танысуға;

4) аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын мәселелерді реттеу үшін Заңда көзделген ерекшеліктерді ескере отырып Сақтандырушыға не сақтандыру омбудсманына немесе сотқа жүгінуге;

5) өтінішті және қоса берілетін құжаттарды сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы не Сақтандырушы, соның ішінде оның филиалы, өкілдігі арқылы) жіберуге құқылы.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтанушының Қазақстан Республикасының азаматтық заң актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

28. Сақтанушы:

1) сақтандыру сыйлықақысын аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген мөлшерде, тәртіппен және мерзімдерде төлеуге;

2) аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде Сақтандырушыға аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін қажетті мәліметтерді ұсынуға;

3) аудитті өткізу нәтижесінде келтірілген зиянды өтеу туралы талап немесе талап-арыз келтірілгені туралы өзіне белгілі болғаннан бастап, шұғыл түрде, бірақ бес жұмыс күнінен кешіктірмей, қолдан келетін тәсілмен (ауызша, жазбаша) бұл туралы Сақтандырушыға хабарлауға;

4) басталуына орай Сақтанушыда келтірілген зиянды өтеу міндеті пайда болған оқиғаның себептері, барысы және салдары, сондай-ақ келтірілген зиянның сипаты мен мөлшерлері туралы талдау жасауға мүмкіндік беретін, өзінің қолы жеткен барлық ақпаратты және құжаттаманы Сақтандырушыға ұсынуға;

5) аудиттеу субъектісінің зиянды өтеу туралы талаптарына байланысты мәселелерді реттеуге қатысуы үшін Сақтандырушыға мүмкіндік жасауға;

6) сақтандыру жағдайынан болатын шығындарды болдырмау немесе азайту жөніндегі шараларды қолдануға;

7) сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға кері талап қою құқығының Сақтандырушыға өтуін қамтамасыз етуге;

8) өзіне Сақтанушы аудит қызметтерін көрсеткен тұлғаны аудит жүргізу кезінде аудиттелетін субъектілердің мүліктік мүдделеріне келтірілген зиянды өтеу бойынша өзінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру туралы хабардар етуге міндетті.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтанушының Қазақстан Республикасының заң актілеріне қайшы келмейтін басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

8. Сақтандырушының құқықтары мен міндеттері

29. Сақтандырушы:

1) аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасқан кезде Сақтанушыдан аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандырудың осының алдындағы шарттары, сақтандыру жағдайлары, сақтандыру төлемдері туралы ақпаратты және аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартын жасасу үшін қажетті өзге де мәліметтерді беруін талап етуге;

2) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен тиісті мемлекеттік және өзге де органдар мен ұйымдардан, олардың құзыретіне орай, сақтандыру жағдайының басталу фактісіне және сақтандыру жағдайының басталуы нәтижесінде келтірілген зиянның мөлшерін анықтауға байланысты құжаттар мен мәліметтерді сұратуға;

3) аудиттеу субъектілерінің Сақтанушының аудитті өткізуге байланысты өз міндеттерін орындауы нәтижесінде келтірген зиянын өтеу туралы талаптарына байланысты мәселелерді реттеуге қатысуға;

4) Заңда көзделген жағдайларда келтірілген зиянға жауапты тұлғаға кері талап құқығын ұсынуға;

5) Заңда және осы Ережеде көзделген негіздер бойынша сақтандыру төлемін толық немесе ішінара жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтандырушының Қазақстан Республикасының заң актілеріне қайшы келмейтін басқа да құқықтары көзделуі мүмкін.

30. Сақтандырушы:

1) Сақтанушыны аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру талаптарымен таныстыруға, оның аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын құқықтары мен міндеттерін түсіндіруге;
2) аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандырып қорғаудың қолданысы кезеңінде басталған сақтандыру жағдайы (сақтандыру жағдайы ретінде қаралатын оқиға) туралы хабардар етілген кезінде оны уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес дереу тіркеуге және дерекқорды қалыптастыру және жүргізу жөніндегі ұйымға осы сақтандыру жағдайы (сақтандыру жағдайы ретінде қаралатын оқиға) жөнінде мәліметтер ұсынуға;
3) аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде Сақтанушыға Қазақстан Республикасының азаматтық заңдарында белгіленген жағдайларда және тәртіппен сақтандыру сыйлықақысын толық немесе ішінара қайтаруға;
4) сақтандыру жағдайының басталу фактісін және Сақтандырушы өтеуге тиісті зиянның мөлшерін растайтын құжаттар жеткіліксіз болған кезде жетіспейтін және (немесе) дұрыс ресімделмеген құжаттардың толық тізбесін көрсете отырып, оларды алған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде бұл туралы өтініш берушіге хабарлауға;
5) сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемін Заңда және осы Ережеде көзделген тәртіппен және шарттар бойынша жүргізуге;
6) Сақтанушыға оның сақтандыру жағдайынан болатын шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында жұмсаған шығыстарын өтеуге;
7) сақтандыру құпиясын қамтамасыз етуге;
8) Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) өтінішті алған кезде 5 (бес) жұмыс күні ішінде Сақтанушының (Пайда алушының) талабын қарауға және дауды одан әрі реттеу тәртібін көрсете отырып, жазбаша жауап беруге;
9) Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) сақтандыру омбудсманына жіберілетін өтінішті алған кезде осы өтінішті, сондай-ақ оған қоса берілетін құжаттарды алынған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде сақтандыру омбудсманына қайта жіберуге міндетті.

Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында Сақтандырушының Қазақстан Республикасының заң актілеріне қайшы келмейтін басқа да міндеттері көзделуі мүмкін.

9. Сақтандыру сомасы

31. Сақтандыру сомасының мөлшері тараптардың келісімі бойынша аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленеді, бірақ, бұл ретте сақтандыру сомасының мөлшері аудиторлық ұйыммен жасасқан аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша тиісті қаржы жылына арналған республикалық бюджет

туралы заңда шарт жасасқан күнгі белгіленген 10 000 еселенген айлық есептік көрсеткіштен кем болмауға тиіс.

10. Сақтандыру сыйлықақысы. Оны төлеу тәртібі мен мерзімдері

32. Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері тараптардың келісімі бойынша аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленеді, бірақ, бұл ретте сақтандыру сыйлықақысының мөлшері аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының 4,5 процентінен аспауға тиіс.

33. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша сақтандыру сыйлықақысын төлеудің тәртібі мен мерзімдері тараптардың келісімімен белгіленеді.

34. Егер аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, онда кезекті сақтандыру жарнасының уақтылы төленбегені үшін Сақтанушы Сақтандырушыға өзгенің ақшасын заңсыз пайдаланғаны ретінде Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен және мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.

35. Сақтандырушы сақтандыру сыйлықақысын Сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы қолма-қол ақшасыз тәсілмен төлеу мүмкіндігін береді.

11. Сақтандыру жағдайын және сақтандыру төлемінің мөлшерін айқындау

36. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шарты бойынша аудитті өткізу кезінде аудиттеу субъектілерінің мүліктік мүдделеріне келтірілген зиянды өтеу бойынша Сақтанушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің басталу фактісі сақтандыру жағдайы деп танылады.

37. Сақтандыру жағдайы Сақтанушы келтірген зиянды өтеу туралы соттың шешімі заңды күшіне енген не Сақтанушы аудиттеу субъектілерінің зиянды өтеу туралы талаптарын негізді деп таныған және Сақтанушының талаптарды тануына Сақтандырушы келіскен күннен басталған деп есептелінеді.

38. Сақтандыру төлемінің мөлшерін Сақтандырушы аудиттеу субъектісі талап еткен сомаға орай немесе соттың келтірілген зиянды өтеу туралы шешімі заңды күшіне енуіне орай айқындайды (моральдық зиянды, уыстан шығарылған пайда және тұрақсыздық айыбын өтеуді қопағанда).

39. Сақтанушының шығынды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстары, егер мұндай шығыстар қажетті болса немесе Сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін жұмсалса, егер тиісті шаралар тіпті сәтсіз болса да, Сақтандырушының өтеуіне жатады.

Мұндай шығыстар нақты мөлшерінде өтеледі, бірақ сақтандыру төлемінің және шығыстар өтемінің жалпы сомасы аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасынан аспауға тиіс, егер шығыстар Сақтанушы Сақтандырушының нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаған болса, олар сақтандыру сомасына қатыссыз толық мөлшерінде өтеледі.

40. Әрбір сақтандыру жағдайы бойынша франшиза мөлшері тараптардың келісімі бойынша белгіленеді, бірақ бұл ретте франшиза мөлшері аудиторлық ұйымдардың

азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартында белгіленген сақтандыру сомасының бес процентінен аспауға тиіс.

Келтірілген зиянның мөлшері франшизаның белгіленген мөлшерінен асып кететін жағдайларда сақтандыру төлемі толық мөлшерде жүзеге асырылады.

12. Сақтандыру төлемін жүзеге асырудың талаптары және тәртібі

41. Сақтанушы не аудиттелетін субъект Сақтандырушыға сақтандыру төлемі туралы талапты сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттарды қоса бере отырып, уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісіне сәйкес жазбаша нысанда, оның ішінде Сақтандырушының интернет-ресурсы арқылы қояды.

Сақтандырушының талап етуі бойынша өтініш беруші Сақтандырушы қол жеткізе алатын мемлекеттік органдардың дерекқорларында және (немесе) ақпараттық жүйелерінде электрондық нысанда бар құжаттарды қоспағанда, Сақтандырушыға сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін қажетті құжаттардың түпнұсқаларын ұсынуға міндетті.

42. Сақтандыру төлемі туралы өтінішке мынадай құжаттар қоса беріледі:

1) аудиттеу субъектісінің келтірілген зиянды және оның мөлшерін растайтын, зиянды өтеу туралы Сақтанушы таныған құжаттар қоса берілген талабы немесе соттың аудитті өткізу кезінде Сақтанушы келтірген зиянды өтеу туралы заңды күшіне енген шешімі;

2) заңды тұлғаның өкіліне берілген сенімхат;

3) Сақтанушы мен аудиттеу субъектісі арасында жасалған, аудит жүргізуге арналған шарттың нотариат куәландырған көшірмесі;

4) зиянды болдырмау немесе мөлшерін азайту жөнінде шаралар қолдануға байланысты шығыстарды растайтын құжаттар (бар болса);

5) аудиторлық есеп-қисаптың көшірмесі, аудиттеу субъектісінің келісімімен.

43. Құжаттарды қабылдаған Сақтандырушы өтініш берушіге ұсынылған құжаттардың толық тізбесін және олар қабылданған күнді көрсете отырып анықтама беруге міндетті.

Сақтанушы (Пайда алушы) сақтандыру төлемі туралы талабын электрондық нысанда жөнелткен жағдайда, Сақтандырушы оған осы анықтаманы электрондық нысанда ұсынуы мүмкін.

44. Сақтандырушы сақтандыру төлемін жүзеге асырған кезде Пайда алушыдан оның Сақтандырушыға талап қою құқығын шектейтін шарттар қабылдауын талап етуге құқылы емес.

45. Аудитті өткізу нәтижесінде Сақтанушы зиян келтірген аудиттеу субъектісі, ал аудиттеу субъектісі қайта ұйымдастырылған жағдайда – оның құқық мирасқоры Пайда алушы болып табылады.

Аудиттеу субъектісіне (оның құқық мирасқорына) келтірілген зиянды Сақтандырушының Заңда белгіленген жауапкершілігі көлемінің шегінде өтеген және өз шығыстарының Сақтандырушыдан өтелуіне құқық алған Сақтанушы немесе өзге де тұлға Пайда алушы болып табылуы мүмкін.

46. Сақтандырушы сақтандыру төлемін осы баптың 42-тармағында көзделген құжаттарды алған күннен бастап 7 (жеті) жұмыс күнінен кешіктірмей жасайды.

47. Сақтандыру төлемінің мөлшеріне аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының тараптары немесе Пайда алушы дау айтқан жағдайларда Сақтандырушы сақтандыру төлемін осы баптың 46-

тармағында белгіленген мерзім ішінде аталған тұлғалардың бірде-бірі дау айтпаған бөлігінде жүзеге асыруға міндетті.

Сақтандыру төлемінің дау айтылған бөлігін Сақтандырушы бітім келісімі жасалған және оны сот бекіткен күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде не, егер сот шешімді шұғыл түрде орындауды ұйғармаса, осы дау бойынша соттың шешімі заңды күшіне енген күннен бастап төлеуге тиіс.

48. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде келтірілген зиян үшін сақтандыру төлемі туралы талап Сақтандырушыға сақтандыру жағдайы басталған кезден бастап үш жыл ішінде қойылуы мүмкін.

49. Сақтандыру төлемі уақтылы жүзеге асырылмаған кезде Сақтандырушы Пайда алушыға Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен және мөлшерде тұрақсыздық айыбын төлеуге міндетті.

13. Зиян келтірген тұлғаға кері талап құқығы

50. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушының Сақтанушыға жүзеге асырылған сақтандыру төлемі шегінде мынадай жағдайларда:

1) Сақтанушы сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған, не оның басталуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттер жасағанда;

2) Сақтанушы Қазақстан Республикасының заң актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қасақана қылмыстар не әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған іс-әрекеттер жасағанда;

3) Сақтанушы сақтандыру жағдайы кезіндегі шығынды азайту жөнінде шараларды қасақана қолданбағанда;

4) Сақтанушы Сақтандырушыға сақтандыру объектісі, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдары туралы біле тұра жалған мәліметтерді хабарлағанда;

5) Сақтанушы сақтандыру жағдайының басталуына жауапты тұлғаға өзінің талап қою құқығынан бас тартқанда, сондай-ақ Сақтандырушыға талап қою құқығының өтуі үшін қажетті құжаттарын беруден бас тартқанда кері талап қоюға құқығы бар.

51. Сақтандыру төлемін жүзеге асырған Сақтандырушыға Сақтанушының сақтандыру нәтижесінде Сақтандырушы өтеген шығындар үшін жауапты тұлғаға кері талап құқығы төленген сома шегінде ауысады.

14. Сақтандырушыны сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатудың негіздері

52. Сақтандырушы егер сақтандыру жағдайы:

1) аудиттеу субъектісінің сақтандыру жағдайының туындауына бағытталған не оның басталуына ықпал ететін қасақана іс-әрекеттерінің;

2) аудиттеу субъектісінің Қазақстан Республикасының заң актілерінде белгіленген тәртіппен сақтандыру жағдайымен себептік байланыстағы қасақана қылмыстар немесе әкімшілік құқық бұзушылықтар деп танылған іс-әрекеттерінің салдарынан болса, сақтандыру төлемін толық немесе ішінара жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

53. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуы үшін мыналар да:

1) Сақтанушының шығынды келтіруге кінәлі тұлғадан шығынның тиісті өтемін алуы;

2) Заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, сақтандыру жағдайының басталуы туралы Сақтандырушыға хабарламау немесе уақтылы хабарламау;

3) Сақтанушының сақтандыру жағдайы басталуының мән-жайларын тексеру және келтірілген зиянның мөлшерін белгілеу кезінде Сақтандырушыға кедергі келтіруі;

4) аудиттеу субъектісінің аудит жүргізуге арналған шартта көзделген міндеттерді бұзуы;

5) Сақтанушының аудиторлық ұйымның Қазақстан Республикасының аудиторлық қызмет туралы заңдарында белгіленген функцияларына және міндеттеріне сәйкес келмейтін қызметті жүзеге асыруы;

6) аудиттеу субъектісінің Сақтанушыға аудит жүргізу үшін қажетті толық емес және (немесе) расталмаған құжаттаманы және басқа да ақпаратты ұсынуы негіз болуы мүмкін.

54. Сақтандыру жағдайының басталуы туралы Сақтандырушыға хабарламау немесе уақтылы хабарламау, егер Сақтандырушының сақтандыру жағдайының басталғаны туралы уақтылы білгендігі дәлелденбесе не Сақтандырушыда бұл туралы мәліметтердің болмауы Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүзеге асыру міндетіне әсер етпесе, ол сақтандыру төлемінен бас тартуға құқылы.

55. Сақтандыру төлемінен бас тарту үшін негіздер бар кезде Сақтандырушы осы Ереженің 12-тарауында көзделген құжаттарды алған күннен бастап 7 (жеті) жұмыс күні ішінде сақтандыру төлемі туралы өтініш берген тұлғаға бас тарту себептерінің уәжді негіздемесімен және Сақтанушының (Сақтандырылушының, Пайда алушының) Қазақстан Республикасы заңнамасының ерекшеліктерін ескере отырып, келіспеушіліктерді реттеу үшін сақтандыру омбудсманына жүгіну құқығы туралы хабарламамен сақтандыру төлемінен толық немесе ішінара бас тарту туралы тиісті шешімді жазбаша нысанда жіберуге міндетті.

56. Сақтандырушының осы бапта көзделмеген негіздер бойынша сақтандыру төлемінен бас тартуға құқығы жоқ.

15. Дауларды қараудың тәртібі

57. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын даулар Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен қаралады.

58. Аудиторлық ұйымдардың азаматтық-құқықтық жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дау болған кезде Сақтанушы (Пайда алушы):

- талаптарын көрсете отырып және оны талап етуін растайтын құжаттарды қоса бере отырып, жазбаша өтінішін Сақтандырушыға (оның ішінде, Сақтандырушының филиалы, өкілдігі, интернет-ресурсы арқылы) жіберуге не
- «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып, аудиторлық ұйымдардың жауапкершілігін міндетті сақтандыру шартынан туындайтын дауларды реттеу үшін өтінішін сақтандыру омбудсманына (тікелей сақтандыру омбудсманына, оның ішінде оның интернет-ресурсы арқылы не Сақтандырушы арқылы, оның ішінде оның филиалы, өкілдігі, өзге де оқшауланған құрылымдық бөлімшесі, интернет-ресурс арқылы) немесе сотқа жіберуге құқылы.

59. Сақтандырушы Сақтанушыдан (Пайда алушыдан) өтінішті алған кезде 5 (бес) жұмыс күні ішінде қарайды және дауды одан әрі реттеу тәртібін көрсете отырып жазбаша жауап береді.

60. Сақтанушы (Пайда алушы) сақтандыру омбудсманына өтініш жасаған жағдайда, Сақтандырушы Сақтанушының (Пайда алушының), сақтандыру омбудсманының сұрау салуы бойынша дауды қарауға және шешуге қатысты құжаттарды сұрау салу алынған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде ұсынуға міндетті.